

Основни подаци

Титула, име и презиме:	Др Вељко Ж. Брборић, редовни професор
Области интересовања:	методика наставе српског језика као матерњег, методика наставе српског језика као страног, методика наставе књижевности, правопис српског језика
Број телефона на послу:	011/2639-869
Електронска адреса:	brboricv@fil.bg.ac.rs
Време консултација:	понедељком од 11,30 до 14

Фотографија

Образовање

Година дипломирања, назив и место завршеног факултета и студијска група:	1987. година Филолошки факултет у Београду, Група за српскохрватски језик и књижевност
Година магистрирања, назив и место факултета на којем је стечена диплома магистра, наслов магистарског рада и ментор:	1994. године, Филолошки факултет у Београду Назив магистарског рада: Глаголска времена и начини у настави српскохрватског језика у вишим разредима основне школе (значање и употреба) (ментор: проф. др Милорад Дешић)
Година докторирања, назив и место факултета на којем је стечена диплома доктора наука, наслов докторске дисертације и ментор:	2003. година, Филолошки факултет у Београду Назив дисертације: Правопис српског језика у наставној пракси (ментор: проф. др Милорад Дешић)

Звања

Лектор за српски језик као страни:	1987–1990.
Асистент приправник:	1991–1996.
Асистент:	1996–2004.
Доцент:	2004–2012.
Ванредни професор:	2012–2017.
Редовни професор:	од 2017.

Одабрана библиографија

1. Правопис српског језика у наставној пракси, Београд, Филолошки факултет, 2004. – 450 стр. – ISBN 86-80267-75-9.
2. Правопис и школа, Београд; Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2011. 155 стр. ISBN 987-86-84885-49-6.
3. Правописне вежбе у настави // Књижевност и језик. – ISSN 0454-0689. – LIII, бр. 1–2 (2006), стр. 135–145.
4. Српски правопис у двадесетом веку // Зборник Матице српске за славистику. – ISSN 0352-5007. – Бр. 73 (2008), стр. 43–55.
5. Статус писма у нашим правописима и уставима // Свет речи. – ISSN 1450-6211. – Год. 12, бр. 25/26 (2008), стр. 50–53.
6. Неке дијалекатске особине говора Источне Херцеговине данас // Научни састанак слависта у Вукове дане. – ISBN 978-86-86419-09-3. – 39, 1 (2010), стр. 457–464.
7. Језичка култура и школска библиотека // Зборник радова: Школска библиотека и настава језика и књижевности, Филолошки факултет, Београд. – ISBN 978-86-86419-85-9. (2010) стр. 9–22.
8. Језичка култура ученика, Даница – српски народни илустровани календар за годину 2011. ISSN 0354-4974. – Год. 18, (2010), стр. 141–153.
9. Реформа језика и писма Саве Мркаља, // Зборник радова: Творци српског књижевног језика (Вукова задужбина и Институт за књижевност и уметност) – (2011) стр. 39–49. – ISBN 978-86-7095-172-3-3.
10. Правописна норма данас: (не)оправданост измена // Научни састанак слависта у Вукове дане. 41, 1 (2012), стр. 431–444. – ISBN 978-86-6153-084-5.

11. Основна правила српског правописа, Предавања 1 / Семинар српског језика књижевности и културе, Београд 2012, стр. 111–120, –ISBN 978-86-6153-087-6.
12. Правописни речници у правописима Матице српске – (не)оправданост измена // Научни састанак слависта у Вукове дане. 40, 3 (2012), стр. 253–261. – ISBN 978-86-6153-088-3.
13. Творба речи и правопис – писање сложених детерминативних формација са првом страном компонентом // Творба речи и њени ресурси у словенским језицима (Зборник радова са четрнаесте међународне научене конференције Комисије за творбу речи при Међународниом комитету слависта, (2012) стр. 485–496, –ISBN 978-86-6153-116-3.
14. Српски изговори и писма у двадесетом веку кроз уставна и законска решења, Зборник: Језик и писмо у Републици Српској, Бања Лука (2012) стр. 243–254 ISBN 978-99938-21-43-4.
15. Предговори наших правописа // Српски језик. – ISSN 0354-9259. – Год. XVIII, бр. 18 (2013), стр. 463–478.

Настава на основним студијама

Увод у методiku наставе (заједно са Драганом Вељковић Станковић)

Кратак садржај курса:

Садржаји предмета Увод у методiku наставе обухватају знања о циљевима и задацима наставе српског језика и књижевности, о интердисциплинарној природи образовне лингвистике и кореспондирајућим наукама (науци о језику, науци о књижевности, дидактици, педагогији, психологији и др.); студенти се упознају са (1) основним принципима наставе матерњег језика, (2) наставним методама, њиховим карактеристикама, облицима примене и функционалног комбиновања, (3) усвајају знања о системима наставе српског језика и књижевности, (4) упознају начине примене наставних средстава и коришћењу уџбеника и приручника, (5) стичу знања о организовању и извођењу различитих типова часова, (7) начелима програмирања наставног градива, (8) наставном плану и програму, садржају наставних програма и умећу сачињавања наставних планова, (9) припремању наставника за рад, (10) праћењу и вредновању ученичког рада, (11) примени задатака и тестова објективног типа, (12) осмишљању, рационалној примени, прегледању и вредновању домаћих задатака, (13) као и организацији, планирању и реализацији наставе и слободних активности ученика.

Основна литература:

- Илић 42006: Павле Илић, Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси: методика наставе, Нови Сад: Змај. (15–170)
- Маринковић 2000: Симеон Маринковић, Методика креативне наставе српског језика и књижевности, Београд: Креативни центар. (7–83)
- Николић 42006: Милија Николић, Методика наставе српског језика и књижевности, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. (7–190)
- Ивић + 3 1998: Иван Ивић, Ана Пешикан, Слободанка Јанковић и Светлана Кијевчанин, Активно учење, Београд.
- Наставни планови и програми за основну и средњу школу (могу се наћи на сајту Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије).

Методика наставе језика (заједно са Драганом Вељковић Станковић)

Кратак садржај курса:

Методика наставе језика, кроз садржаје предавања и вежби, обухвата теоријска разматрања и практичну примену, те моделовање методичких приступа у обради програмских садржаја из историје српског књижевног језика, фонетике, фонологије, морфологије, творбе речи, лексикологије, фразеологије, синтаксе и правописа српског језика. Будући наставници српског језика и књижевности оспособљавају се за научно засновану и методички адекватну презентацију језичких појава и појмова; методичким приступима усмереним на овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима матерњег језика, обучавају се за преношење знања из свих области језика, за развијање смисла и способности ученика за правилно, течно, економично и уверљиво писмено и усмено изражавање, за осмишљање и примену фонетских, фонолошких, морфолошких, лексичких, семантичких, стилских и правописних вежбања, за успешно и функционално комбиновање наставних метода са циљем усвајања, обнављања и систематизовања знања из језика, као и за осамостаљивање и мотивисање ученика у примени и коришћењу уџбеника и наставних приручника.

Основна литература:

- Брборић 2004: Вељко Брборић, Правопис српског језика у наставној пракси, Филолошки факултет, Београд.
- Брборић 2011: Вељко Брборић, Правопис и школа, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.
- Вељковић Станковић 2011: Драгана Вељковић Станковић, „Полисемија у настави српског језика – методички приступ полисемији у средњој школи”, Књижевност и језик LVIII/3–4, 277–296.
- Вељковић Станковић 2013: Драгана Вељковић Станковић, Комуникативни приступ у настави српског језика, Друштво за српски језик и књижевност Србије.
- Дешић 1992: Милорад Дешић, Српски акценат с лакоћом, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
- Драгићевић 2012: Рајна Драгићевић, Лексикологија и граматика у школи: методички огледи, Београд: Учитељски факултет. (49–119)
- Илић 2006: Павле Илић, Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси: методика наставе, Нови Сад: Змај. (499–578)
- Кликовац 2002: Душка Кликовац, „О неким граматичким питањима из наставе језика у основној школи”, Књижевност и језик XLIX/3–4, 309–315.
- Николић 2006: Милија Николић, Методика наставе српског језика и књижевности, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. (633–881)
- Петровачки 2004: Љиљана Петровачки, Синтакса у настави српског језика и књижевности, Нови Сад: Змај. (126–165, 187–212)
- Стакић 2001: Милан Стакић, „Морфонолошке гласовне алтернације у настави српског језика”, Књижевност и језик XLVIII/3–4, 63–76.

Методика наставе књижевности (заједно са Драганом Вељковић Станковић)

Кратак садржај курса:

Методика наставе књижевности обухвата проучавање програмских садржаја који се усвајају путем предавања и вежби, чиме се студенти оспособљавају за: успешну наставну обраду књижевних дела, преношење знања из области теорије и историје књижевности, овладавање применом методичких радњи у проучавању књижевног дела (мотивисање ученика за читање, врсте читања, давање истраживачких задатака, локализовање текста, сачињавање плана текста, тумачење непознатих речи и израза, интерпретација); студенти се стручно и методички упућују у извођење проблемске, истраживачке и стваралачке наставе књижевности, а на разноврсним примерима обучавају се за креативан приступ делима која припадају различитим књижевним жанровима (тумачење лирске песме, приповетке, збирке, романа, драме; народне лирске и епске песме, народне приповетке); посебна пажња поклања се презентацији методичких модела повезивања области наставе књижевности и језика (стилска анализа, проучавање језика књижевног дела, версификације и др.).

Методиком наставе књижевности и српског језика студенти се обучавају да као наставници успешно изводе наставу у основним и средњим школама, да негују усмени и писмени израз ученика (говорне и писмене вежбе, састави) и да, уз примену дидактичких принципа и проверене наставне методологије, стручна знања и умења из књижевности и српског језика на функционалан начин преносе на ученике.

Основна литература:

- Бајић 1994: Љиљана Бајић, Методички приступ збирци приповедне прозе. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. (9–69)
- Бајић 2002: Љиљана Бајић, Књижевно дело Борисава Станковића у настави. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. (9–171)
- Бајић 2004: Љиљана Бајић, Одабране наставне интерпретације (друго издање). Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије. (13–51)
- Бајић 2008: Љиљана Бајић, Проучавање хумористичке прозе у настави. Београд: Завод за уџбенике, 2008.
- Мркаљ 2008: Зона Мркаљ, Наставно проучавање народних приповедака и предања. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије. (45–162, 303–364)
- Николић 2006: Милија Николић, Методика наставе српског језика и књижевности, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. (201–629)
- Павловић 2008: Миодраг Павловић, Припремање наставника и ученика за тумачење књижевних дела. Београд: Завод за уџбенике. (5–144)
- Росандић 1986: Драгутин Росандић, Методика књижевног одгоја и образовања, Загреб: Школска књига. (202–256, 473–575, 577–635).

Методичка пракса (заједно са Драганом Вељковић Станковић)

Кратак садржај курса:

Методичком праксом, коју Катедра за српски језик и јужнословенске језике Филолошког факултета у Београду организује у основним и средњим школама, студенти се оспособљавају за самостално учешће у настави, овладавају знањима и умењима која се тичу пројектовања, моделовања методичких приступа, писања и реализације наставне припреме у васпитно-образовном процесу. Теоријска знања о наставним принципима, методама и облицима наставе, уз функционално коришћење наставних средстава и материјала (лингвометодичких текстова, наставних листова и др.) примењују се са циљем што успешније обраде наставних

јединица и области језика и књижевности. Припреме за час пишу се уз надзор ментора, који усмерава, али и подстиче студента на примену креативних и функционалних приступа. Након завршетка хоспитовања и одржаног часа, студент сачињава сажет извештај о узорним часовима којима је присуствовао, као и анализу и евалуацију самостално реализованог часа.

Циљ предмета је оспособљавање студената, будућих наставника српског језика и књижевности, да успешно изводе наставу српског језика у основним и средњим школама и да примене знања, умења и вештине која су стекли на предавањима и вежбама из предмета Методика наставе језика и Методика наставе књижевности.

Основна литература:

Илић 42006: Павле Илић, Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси: методика наставе, Нови Сад: Змај. (122–170)

Николић 42006: Милија Николић, Методика наставе српског језика и књижевности, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Петровачки и Штасни 2008: Љиљана Петровачки, Гордана Штасни, Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности. Нови Сад: Филозофски факултет.

Основношколски и средњошколски уџбеници и приручници који се користе у настави.

Правопис српског језика

Кратак садржај курса:

Курс из Правописа српског језика има задатак да студенти понове и у целини усвоје правописна правила српског језика, како би били способни да сами коректно пишу и да исправљају правописне грешке других.

Студенти ће кроз предавања, правописне вежбе и студентске презентације поновити и усвојити правописна правила српског језика, која се тичу следећих области: писма, екавског и ијекавског изговора, гласовних алтернација и гласовних односа, писања великог слова, састављеног и растављеног писања речи, преношење речи у нови ред, скраћенице, интерпункцију и правописне знакове, и писање имена и речи из страних језика.

Посебна пажња поклониће се оним областима где су грешке честе.

Основна литература:

1. Правопис српскога језика, Нови Сад, Матица српска, 2010. године, М. Пешикан, Ј. Јерковић, М. Пижурџица (Редакција: М. Пижурџица, М. Дешић, Б. Остојић, Ж. Станојчић), Матиоца српска, Нови Сад. 20101.

2. Вељко Брборић, Правопис и школа, Друштво за српски језик и књижевност Србије, Београд, 2011.

3. Вељко Брборић, Правопис српског језика у наставној пракси, Филолошки факултет, Београд, 2004.

4. П. Ивић, И. Клајн, М. Пешикан, Б. Брборић, Српски језички приручник (одељак: Правописни проблеми и недоумице, стр. 93–119. Београдска књига, Београд, 2004.

**Методика наставе српског језика – специјални курс
(заједно са Драганом Вељковић Станковић)**

Кратак садржај курса:

Специјални курс Методика наставе српског језика обухвата проучавање програмских садржаја који се усвајају путем предавања, вежби, студентских припрема и презентација, а обухватају следеће теме: (1) методолошко повезивање наставе језика и наставе књижевности, (2) сачињавање наставних планова и структурисање наставних садржаја намењених раду у лингвистичкој секцији, (3) осмишљање методичких модела обраде наставних јединица из језика у оквиру додатне наставе (у основној и средњој школи), (4) коришћење мултимедијалних садржаја у настави српског језика, (5) методички приступ рекламном дискурсу, (6) моделовање прагматичких приступа у настави језика, (7) когнитивни приступ у настави српског језика, (8) примена функционалних поступака у обради наставних јединица из различитих области језика.

Наставни садржаји специјалног курса Методика наставе српског језика имају за циљ да будуће наставнике српског језика као матерњег оспособе да знања стечена из различитих области (историја језика, фонетика, фонологија, морфологија, творба речи, лексикологија, синтакса, стилистика, дијалектологија, когнитивна лингвистика, прагматика и др.) повежу и успешно примене у обликовању методички захтевнијих, модерних, а научно заснованих приступа применљивих у додатној настави српског језика и на часовима лингвистичке секције, чиме треба да побуде истраживачки дух ученика и придобију их за даље изучавање матерњег језика.

Основна литература:

- Брборић 2004: Вељко Брборић, Правопис српског језика у наставној пракси, Београд: Филолошки факултет.
- Брборић 2011: Вељко Брборић, Правопис и школа, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.
- Вељковић Станковић 2011: Драгана Вељковић Станковић, „Полисемија у настави српског језика – методички приступ полисемији у средњој школи”, Књижевност и језик LVIII/3–4, 277–296.
- Вељковић Станковић 2013: Драгана Вељковић Станковић, Комуникативни приступ у настави српског језика, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије. (173–202)
- Ивић + 3 1998: Иван Ивић, Ана Пешикан, Слободанка Јанковић и Светлана Кијевчанин, Активно учење, Београд.
- Илић 42006: Павле Илић, Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси: методика наставе, Нови Сад: Змај. (15–170)
- Маринковић 2000: Симеон Маринковић, Методика креативне наставе српског језика и књижевности, Београд: Креативни центар. (7–83)
- Николић 42006: Милија Николић, Методика наставе српског језика и књижевности, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. (7–190)

Методичка истраживања у настави српског језика и књижевности

Кратак садржај курса:

Курс Методикачка истраживања у настави српског језика и књижевности, кроз садржаје предавања, консултације и самосталне радове доктораната обухвата теоријска разматрања и практичну примену, те моделовање методичких приступа у обради програмских садржаја из курсева на основним студијама. Будући наставници српског језика и књижевности оспособљавају се за научно засновану и методички адекватну презентацију језичких и књижевних појава и појмова

Методичка истраживања у настави српског језика и књижевности полазницима ће помоћи да се додатно оспособе да као наставници успешно изводе наставу у основним и средњим школама, али и да та знања примењују и изван школа.

Докторанти су упућују у самостално методичко истраживање и резултате презентују на консултацијама и објављују у научним часописима.

Основна литература:

- Бајић 1994: Љиљана Бајић, Методички приступ збирци приповедне прозе. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
- Бајић 2004: Љиљана Бајић, Одабране наставне интерпретације (друго издање). Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.
- Брборић 2004: Вељко Брборић, Правопис српског језика у наставној пракси, Београд: Филолошки факултет.
- Брборић 2011: Вељко Брборић, Правопис и школа, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.
- Вељковић Станковић 2013: Драгана Вељковић Станковић, Комуникативни приступ у настави српског језика, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије. (173–202)
- Драгићевић 2012: Рајна Драгићевић, Лексикологија и граматика у школи: методички огледи, Београд: Учитељски факултет.
- Ивић + 3 1998: Иван Ивић, Ана Пешикан, Слободанка Јанковић и Светлана Кијевчанин, Активно учење, Београд.
- Илић 42006: Павле Илић, Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси: методика наставе, Нови Сад: Змај.
- Маринковић 2000: Симеон Маринковић, Методика креативне наставе српског језика и књижевности, Београд: Креативни центар.
- Мркаљ 2008: Зона Мркаљ, Наставно проучавање народних приповедака и предања. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.
- Николић 42006: Милија Николић, Методика наставе српског језика и књижевности, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
- Павловић 2008: Миодраг Павловић, Припремање наставника и ученика за тумачење књижевних дела. Београд: Завод за уџбенике.
- Росандић 1986: Драгутин Росандић, Методика књижевног одгоја и образовања, Загреб: Школска књига.